

Da hjemmestyrkene i Ski ble rullet opp.

Moren tvang barna inn i N.S. Angiverne for lagmannsretten.

Lagmannsretten begynte i går under lagmann Solems ledelse behandlingen av den store angiversaken fra Ski. Det var tre av de tiltalte som var skyld i at hjemmestyrkene i Ski ble rullet opp. Aktor var statsadvokat K. J. Wiese jr. og forsvarer o.r.sakfører Otto L. Johnsen og o.r.sakfører Ragnar Horn.

De tiltalte er Arne Andersen, Rolf Birger Andersen, Ove Gustav Stokstad, Ole Hilmar Ruud og Henry Jacob Bernsten.

Tiltalens grunnlag er følgende. Tiltalte nr. 1 og 2 anmeldte i mars 1945 til nr. 3 som var ansatt i statspolitiet, at han hadde oppdagat en kabel til en kamouflert hytte hvor de mente de måtte foregå noe illegalt. Nr. 3 innrapporterte dette til Stapo som gikk til aksjon. I hytten ble funnet papirer vedrørende hjemmefronten. Det ble arrestert over 200 personer, og ca. 20 ble anbrakt i Berg interneringsleir. Nr. 4 har medvirket ved arrestasjonen som veiviser.

Til denne saken er koplet saken mot Henry Jacob Bernsten som har arbeidet for tyskerne og vært tiltaltsmann for NS på Ski. Han deltok også i aksjonen mot hjemmestyrkene. Han har vært kontorsjef i Landsorganisasjonens Yrkesopplæringsutvalg. Han har anmeldt flere personer for idrettssabotasje og anmodet om at det måtte bli slått til med hård hånd mot lærerne som han mente hadde skylden.

STATSADVOKATEN REDEGJØRELSE

I sitt innledende foredrag opplyste statsadvokaten bl. a.: Hjemmestyrkene hadde foretatt en aksjon på Ski natten 15.-16. mars. Avenittsstaben holdt til i en kamouflert hytte. Noen dager etter sprengningen hadde en kone sett en kabel på en myr og fortalte dette til brødrene Andersen, de tiltalte nr. 1 og

2, å skrive under, for det var et viktig punkt for ham.

— Da måtte De jo si det var galt.
— Ja, men det var en opprevet tid.
— De har jo vært i politiet selv og skulle forstå det. Ifølge denne forklaringen skulle både De og Deres bror være klar over at det foregikk noe illegalt i hytta, og Stokstad sa at det måtte undersøkes nærmere.

— Fest og dans var også illegalt.
Lagm.: Den må De dra lenger ut på landet med.

HAN MATTE IKKE OPPGI DERES NAVN.

Nr. 3 Stokstad var medlem av NS siden 1940 og ble ansatt i Stapo i 1945. Brødrene Andersen fortalte ham om kabelen og hytta. Han spurte om det foregikk noe illegalt og forstod det som Andersenguttene mente det foregikk radiolytting eller noe lignende. Han spurte om han skulle melde det, og da sa de andre at han ikke måtte oppgi deres navn. Han snakket med sin mor om det, og hun sa at han skulle melde det. Tiltalte fortalte det så til Rasmus Nybo. Nybo og Bakke kom hjem til ham og sa han skulle vise dem kabelen, og det gjorde han. De fulgte så kabelen bort til hytta hvor Bakke skjøt. Plutselig kom en løpende, og Bakke og Nybo ropte «Hendene i været!» Han kom da bort til dem, og det viste seg å være Stener Myhrvold. Myhrvold sa at han aldri hadde fått lov til å gå inn i hytta, og han trodde det var våpen og radio der. Nybo sa da at de fikk trekke seg tilbake og få mere hjelp, og det gjorde de.

De tiltalte. Fra venstre: Arne Andersen, Rolf Birger Andersen, Ove Gustav Stokstad, Ole Hilmar Ruud og Henry Jacob Bernsten.

Lagm.: Hvorfor stakk De av til Sverige?

— Det var egentlig min mor som var så hissig på det. Hun sa det var det beste jeg kunne gjøre.

— Var det Deres mor som ville De skulle melde Dem inn i NS?

— Ja. Hun mente programmet var riktig, og jeg har ikke hatt noen annen politisk innstilling. (Han var da 18 år.)

— Var det henne som ville De skulle melde Dem inn i Hirden og?

— Ja. Hun ga meg penger til uniform.

Statsadv.: Nevnte Andersen-guttene noe om at folkene i hytta var i deknning?

— Ja, de mente det enten var radiolytting eller folk i deknning.

O.r.sakf. Horn: Var Deres mors påvirkning sterk?

— Min bror ville ikke melde seg inn, og hun sa at da hadde han ikke noe hjemme å gjøre. Så gikk vi inn begge to og min søster.

— Hvor gammel er hun?

— 13 år.

— Og De stolte på at hva Deres mor sa var riktig?

— Ja.

Lagm.: Regnet De Andersen-guttene som jossinger?

— Ja.

Horn: Hadde De noen tanke på at det foregikk noe illegalt i Ski for De fikk rede på hytta?

— Nei.

— Tenkte De at det De gjorde skulle avstedkomme en slik ulykke?

— Nei.

Lagm.: Var det snakk om å tjene penger på affæren?

— Det ble sagt i Stapo, at de som hadde meldt ifra kunne få penger for det.

Lagm. til brødrene Andersen: Er det bare dikt at dere sa at han ikke måtte nevne deres navn hvis han anmeldte det?

— Ja, det er bare dikt.

NS-FOLKENE VILLE STIKKE AV.

Nr. 4, Ruud, har vært medlem av NS siden 1933. Han forklarte at han ble innkalt til et møte på skolen og fikk beskjed om å være med Stapo i skauen som kjentmann.

Det ble sagt at de skulle se etter noen som var forsvunnet fra Ski. Imidlertid ble de kjørt i busser til Ski

stasjon sammen med Stapofolk. Her forsøkte de å stikke av, men ble stoppet og ble kjørt til skolen hvor de ble sittende som fanger til om morgenen.

Statsadv.: Hadde De ikke som oppgave under kjøreturen å opplyse hvor forskjellige personer bodde?

— Jeg ble spurt om det, men de var ikke hjemme.

Lagm.: Hvor mange navn ble De spurt om. 20 eller høyst 30?

— Nei, ett eller høyst to.

IDRETTSSABOTORENE SKULLE INNKALLES TIL STAPO.

Nr. 5 Bentsen hadde først vært arbeidsformann for Bakke og Dybvig på Gardermoen og arbeidet senere i de tyske depoter på Ski. Han var faggruppelitsmann på Ski og deretter kretsfører og formann i Sten. Jord og cement. Han var sekretær og kontorsjef i Landsorganisasjonens Yrkesopplæringsavdelingen og sekretær i Bygningsarbeiderforbundet.

Tiltalte forklarte videre, at han i mange år hadde vært medlem av A.I.F. og var uenig i idrettssabotasjen. Han var formann i Ski Idrettslag og mente han hadde ansvaret for banen og materialet. Det kom en rekke utmeldelser, og de sendte brev til departementet med forslag om at det skulle gjøres noe med det. Det ble det imidlertid ikke.

Det ble stadig gjort hververk på idrettsplassen, og han mente som formann å måtte melde saken for å varetta idrettslaget interesser.

Lagm.: Det er derfor De har skrevet at det måtte gripes inn med hard hånd mot lærerne og de tidligere idrettsledere?

— Ja, jeg mente barna var satt opp av lærerne.

— De ville ha slutt på idrettssabotasje?

— Ja, jeg mente de som saboterte skulle innkalles og få en advarsel.

— Var De med på arrestasjonene i april?

— På samme måte som Ruud. Men jeg gikk hjem og la meg.

Statsadv.: De har forklart at De har stått vakt.

— Jeg bare stod der en stund og gikk senere hjem.

Deretter begynte vitneavhøringen. Dom ventes i dag eller i morgen.

MORGENPOSTEN

Onsdag 31. oktober 1945

DE TILTALTES FORKLARING.

Nr. 1 Arne Andersen forklarte at han ikke hadde anmeldt kabelen og hytta, men i «all uskyldighet» hadde snakket med Stokstad om den. Kabelen gikk mellom to hytter, og de mente den var tilsynelatende. Den ene hytta lå godt gjemt, han hadde aldri sett den før. Han trodde at Myhrvold hadde sagt den opp til dans om jordsagen. Lagm.: Synes De det var noe mistenkelig med hytta og kabelen?

— Nei, jeg trodde ikke det var noe illegalt. Jeg trodde det var Stener Myhrvold og hans kamerater som holdt til der og hadde det meste.

— Hørte De noe mere til hytta?

— Ikke før Stener Myhrvold ble arrestert. Etterpå kom Søbørg og fortalte hva som var foregått.

— Forsødt De at det var Deres opplysninger som hadde ledet til oppdagelsen?

— Forsødt og ikke forstod. Vi kunne tenke det.

— De har forklart at De kunne tenke Dem at det var folk som hadde gjemt seg for tyskerne i hytta.

— Jeg tenkte at de kanskje ikke ville på tyskerarbeid.

— Og det nevnte De for Stapo-mannen Stokstad.

— Ikke at det var folk der. Men hytta og kabelen. Vi anså ham for en helt alminnelig gutt. Og kabelen la helt klart i dagen og gikk vist over Stokstads elendom og.

Statsadv.: Snakket De med Stokstad om noen penger?

— Ja. Han sa vi kunne ha tjent penger på den affæren hvis vi hadde villet. Jeg synes det er merkelig at jeg, som hele tiden hadde holdt meg på matia, i krigens ellierte time skulle anmelde meningsfeller.

O.r.sakf. Johnsen: Hadde De noe kjennskap til hjemmestyrkene på Ski?

— Nei, da hadde jeg vist hvordan jeg skulle holde skjult slike ting.

Nr. 2, Rolf Andersen, hadde ikke mere kjennskap til affæren.

Statsadv.: De har nevnt noe til politiet om at De kunne tenke Dem at kabelen var tilknyttet en radio.

— Ja. Politiet sa at det bare var

2. Hun anså brødrene for å være «veritets», men hadde likevel fortalt det. Brødrene var ute og så på kabelen som førte fram til en meget godt kamouflert hytte hvor de heretter oppstod. De ble kort tid etter oppstøt av nr. 3 som var sjef i Stapo. Stapo hadde misstankene om at Milorg holdt til på elendommen som tilhørte gårdsbruker Myhrvold, og brødrene fortalte Stokstad om sin oppdagelse. Stokstad innberettede dette til politibetjent Nybo som kom ut sammen med en annen stapoemann. I hytten befant seg politikonstabel Jan Magnus som tjenestgjorde som stabef, da Magnus lusket opp, fikk han en lyskaster i ansiktet, men han klarte å komme unna i krattet, men ble truffet av et skudd. Etter skuddveksling trakk Stapo seg tilbake. Myhrvold hørte skuddene og kom til. Det ble også sagt på ham, og han ble arrestert. Stapo-mennene fikk bistand av tyskerne og drog tilbake til hytten hvor de fant sprangstoff, våpen, dokumenter og en kasse. På grunnlag av dette gikk Stapo og aksjonen mot hjemmestyrkene. Nr. 2, Rolf Andersen, hadde ikke mere kjennskap til affæren.

Statsadv.: De har nevnt noe til politiet om at De kunne tenke Dem at kabelen var tilknyttet en radio.

— Ja. Politiet sa at det bare var